

OPERA SNG V LJUBLJANI

JÁN CIKKER

JÁNOŠIK

GLEDALIŠKI LIST štev. 1 - 1962-63

42110

42110
+Dirigent:
Čiril Cvetko

JÁN CIKKER

Režiser:
Hinko Leskovšek

JURO JÁNOŠIK

Režiser-asistent:
Marko MarinOpera v treh dejanjih (šestih slikah). Besedilo napisal Stefan
Hoza. Prevedel Smiljan SamecScenograf:
arh. Viktor MolkaKostumerka:
Alenka BartlovaVodja zbora:
Jože HancKoreograf:
dr. Henrik NeubauerKorepetitor:
Zdenka CarjevaInspicijent:
Milan DietzŠepetalec:
Bogdan SvajcarIzdelava kostumov:
Gledališke
krojačnice
pod vodstvomEli Rističeve in
Staneta TancaOrskni mojster:
Celestin SancinRozsvetljava:
Vinko Dvoršak,
Roman HeybalLasulje in maske:
Tončka Udermanova,
Janez Mirtič

Juro Jánošik	Miro Brajnik
Jánošikov oče	Danilo Merlak
Mikuš, Jánošikov boter	Vekoslav Janko
Milka, njegova hči	Vilma Bukovčeva
Skala, tlačan	France Langus
Uhorčík } gorniki	Edvard Sršen
Hrajnoha }	Friderik Lupša
Gajdošik }	Drago Cuden
Ladislav Okoličanyi, podžupan, predsednik sodišča	Ladko Korošec
Aleksander Cemický, državni to- žilec	Slavko Strukelj
Boldižar Palugyay	Anton Prus
Elena Palugyayová, plemkinja	Vanda Ziherlova
Tibor Radvansky, plemič	Jože Stabej
Jakub Löwenburg, plemič	Samo Smerkolj
Karolina, njegova hči	Marija Skazova Lane Straničeva
Gabriel Duendély, njen zaroče- nec	Janez Mejač
Piccolini, plesni mojster	Slavko Eržen
Ján Záhora, krčmar	Zdravko Kovač
Mara, njegova žena	Bogdana Stritarjeva
Zuza, njena hči	Zlata Gašperšičeva
Lehotsky, poveljnik pandurjev	Ivo Anžlovar
Prvi vaški sodnik	Ljubo Kobal
Drugi vaški sodnik	Vladimir Dolničar
Tretji vaški sodnik	Jože Stabej
Prva tlačanka	Maruša Patikova
Druga tlačanka	Manja Mlejnikova
Tretja tlačanka	Vera Klemenškova
Tlačan	Ljubo Kobal
Prvi birič	Tone Gašperšič
Drugi birič	Dušan Sprajcer
Stražar	Jože Gašperšič
Duhovnik	Mirko Cernigoj

Solo plešejo: Vera Marinčeva, Breda Šnidova, Jaka Hafner,
Metod Jeras, Rado Krulanović, Stane PolikNastopajo še: ljudstvo, kočijaži, vaški prisežniki, biriči, sodni-
ki, tlačani, plemiči, plemkinje, cesarski častniki, rablji,
plesalci

Godi se v letih 1711—1713 na Slovaškem

PO 1967/1963

JÁN CIKKER

(Odlomek)

Cikker je najmlajši član slovaške kompozicijske trojke Moyzes — Suchon — Cikker, ki se je med obema svetovnjima vojnama izsolala pri V. Nováku v Pragi. Njegova razvojna pot je Suchonovi podobna: zgodaj je začel komponirati, predvsem orkestrska dela; nato se je vpisal na praški konservatorij za kompozicijo k J. Krički, za orgle k B. A. Wiedermannu, za dirigiranje k P. Dedečku, končno pa bil sprejet v mojstrsko šolo V. Nováka. V dirigiranju se je izpopolnjeval pri F. Weingartnerju na Dunaju.

Skladatelj Ján Cikker
(* 27. 7. 1911 v Banski Bistrici)

Prvič je Cikker močneje opozoril nase, ko je 1937. napisal »Pomladno simfonijo«. Po Simfoničnem prologu in Capricciu (1934. in 1936. leta) je v njej potrdil svoje skladateljske sposobnosti. Zdaj je bilo jasno, da se je formiral nov simfonik, ki bo mogel nadaljevati pot J. L. Belle in M. Schneider-Trnovskega v smeri programske glasbe, ki bazira svoja dela sicer na nacionalni osnovi, a je moderen, svež in

nekonvencionalen. Nadaljnji Cikkerjev vzpon pomeni njegov Concertino za klavir in orkester, ki ga je še istega leta (1942) hitel izdati znani založnik Simrock v Leipzigu. Concertino je prvo tovrstno delo v slovaški glasbeni literaturi, poleg tega pa je v primeri s »Pomladno simfonijo« bolj dognano, oblikovno bolj strnjeno in še izrazito nacionalno kot simfonija.

Po kantati Cantus filiorum, ki jo je napisal 1940., je Cikker v vojnih letih 1941-1945 oz. ob osvoboditvi ustvaril obsežen trodelni ciklus O živote (De la vie): V 1. delu — »Poletju« — (1941) razmišlja o človeku in njegovih strasteh. II. del — »Boju« — (Vojak in mati, 1943) uvedejo klici fanjar: človek se je znašel v bojnem metežu, neznan element sredi divjih strasti fanatikov, ki bi hoteli odločati o življenju in smrti ljudstev. Za hip skladatelj prekine strahotno divjanje; toliko, da se lahko mrtvi vojak pogovori z rodno materjo o smislu in nedmislu vsega dogajanja, nato pa bojni klici prepričujejo pogovor. Kaj je človek? Enega človeka je pač manj na svetu... III. del — »Jutro« — (1945) je pozdrav svobodi, ki je bila, je in bo osnova življenju. Skladatelj se je v ciklu O živote v skladu z občečloveškim motivom dela manj kakor daleč naslonil na narodno osnovo, zato pa je poglobil svoj izraz.

Od ostalih velikih Cikkerjevih skladb po osvoboditvi je potrebno omeniti Spomine za godalni orkester (1947), Dva simfonična plesa (1951) in Simfonietto (1957).

1953. leta je Cikker po besedilu Stefana Hoze, Suchonovega sodelavca pri »Krutnavi«, napisal svoje prvo operno delo »Jura Jánošika«. Dve leti kasneje je bila dokončana skladateljeva druga opera »Beg Bajazit«. Kakor pri »Jánošiku«, tako tudi pri »Bajazitu« osrednji motiv opeva ljubezen do domovine: v času turških vpadov na Madžarsko in v Slovaško je bil po begu Hasanu odveden v Turčijo deček, ki ga je Hasanov častnik Abdul našel v neki zapuščeni slovaški vasi. Hasan dečka posinovi. Ko odraste, kot beg Bajazit nadaljuje očetove pohode. Na Slovaškem nekoč oropa in odvede mnogo ujetnikov, med katerimi je tudi njegova mati. Ljubezen do lepega slovaškega dekleta Katke odkrije Bajazitu njegovo poreklo. Presenečen, a vesel podari ujetnikom svobodo, sam pa se z ženo Katko, sinkom in materjo vrača domov, v zelene slovaške gore...

Dvoje glavnih prizorišč, slovaška vas in Konstantinopol, dvoje različnih miljejev: Slovaki s svojo narodno pesmijo in Turki s haremom, mujezini in orientalski blišč, dvoje glavnih razpoloženj: boj in ujetništvo, vse to je dalo Cikkerju izredno možnost slikovitega kontrastiranja. Izredni so lirični momenti ob razmišljanju starega bega Hasana, Bajazitove sanje ob lastnem otroku in nemir ob poslušanju ujetnikovih pesmi.

Opera »Beg Bajazit« je bila prvič uprizorjena 1956. leta v Bratislavi, kmalu nato pa še v Pragi, Košicah, Wiesbadnu itd. Cikker se je z njo predstavil evropski javnosti kot mojster, ki sicer ne išče največjih ekstremov, čigar glasbena govorica pa je sodobna, sveža, oprta na domač glasbeni jezik in kot taka nad vse zanimiva. Posebej je potrebno poudariti, da je Jan Cikker mojster orkestra. Z njegovima dvema deloma in s Suchonovo »Krutnavo« je slovaška opera prvič in enakovredno stopila v evropski krog.

Tretje Cikkerjevo operno delo »Vstajenje« po besedilu Leva Tolstoja, je pred nedavnim doživel navdušen sprejem in izredno laskave kritike tako doma kot v Zahodni Nemčiji. Še bolj kot v »Jánošiku« in v »Bajazitu« je tu Cikker kondenziral svoj izraz, zljajšal in prefinil instrumentacijo ter z »Vstajenjem« stopil v prve vrste sodobnih odrskih oblikovalcev.

J. CIKKER: JURO JÁNOŠIK

(Opera v šestih slikah. Besedilo napisal Štefan Hoza.

Dejanje se odigrava 1711—1713 na Slovaškem).

Lik Jura Janošika živi v slovaškem ljudstvu in njegovi glasbi že več kot 200 let. Narodni junak, ki je jemal bogatim, da je lahko dajal revnim, vodja brigantov, ki se je zatekel v slovaške gore, da bi branil izkoriščano ljudstvo pred samovoljo fevdalne gosposke, borec za resnico in pravico, slovaški Robin Hood — ni le legendarna osebnost. Živel je v resnici, doma iz Terchove v bližini mesteca Žilina. Nekaj časa je kot vojak služil pri Rakoczyju, nato v kraljevski vojski, po obisku Tomka Uhorčíke pa je 1711 odšel v hribe ter postal vodja skupine brigantov, ki je postala znana po Slovaški, Moravski, Galiciji in Sleziji ter Madžarski. Leta 1713 je bil izdan in prijet, obsojen zaradi nasilja in umora ter obešen nedaleč od mesta Liptovsky Mikulaš.

»Jánošik« je kompozicijsko soroden Suchonovi »Krutnavia«. Psihološko fino karakteriziran, dramatično prepričljiv in napet, vselej v najtesnejšem skladu z besedilom, je Cikkerjev glasbeni jezik izredno sočen. Ne citira ljudskih melodij, a je ljudski, ne posnema ljudske govornice, a je tipično slovaško deklamatoren.

Iz daljave prihaja klic zbranim kmetom, klic upanja in rešitve; nato se pred nami odgrne vsa beda tlačanov; oholost gosposke, ponos in radost Jánošika oz. njegovih tovarišev.

Akad. slikar Slavko Pengov pri slikanju stropnih fresk v obnovljeni notranjčini naše Opere

Cikker je »Jánošíka« začel instrumentirati 1950. Po krstni uprizoritvi 10. XI. 1953 je zlasti I. in II. sliko znatno spremenil.

Vsebina:

I. slika: Valpti grofa Löwenburga spodijo kmete, zbrane okrog bolnega Jánošíkovega očeta, spravljat gospodovo žito. K osamelemu starcu pride sosedova hči Milka in ga tolaži. A pandurji se vrnejo še po njega. Milka ve, da ta surovost pomeni očetovo smrt. V joku jo preseneti Jánošík. Nedolgo za tem prinesejo kmetje umirajočega starca. Jánošík ob njegovi smrtni postelji priseže maščevanje.

II. slika: Briganti izbero Jánošíka za vodjo. Ob prvi akciji pod njegovim vodstvom privedejo v taborišče barona Radvanskega, njegove pandurje in kočijaže. Zaplenjeni denar Jánošík razdeli kočijažem, barona in pandurje pa požene gole v vas. Ob zvoku dude briganti proslavljajo uspeh.

III. slika: Med goste grofa Jakuba Löwenburga se vtihotapi Uhorčík, preoblečen v poljskega plemenitaša in pomaga brigantom, da vdero v grad. Preplašena gospoda hoče zbežati, Jánošík in njegovi zahtevajo le denar, ki ga je ta odvzela kmetom. Jánošík kmetom vrača denar. Po plesu se briganti oddaljijo.

IV. slika: V krčmi Zahore pripravlja izdajavec Gajdošin Jánošíku zasedo. Omreži Zuzo, krčmarjevo hči, ki pod njegovim vplivom pomaga pri Jánošíkovem zajetju. Ranjeni Uhorčík umre.

V. slika: Na županskem dvorišču v Liptovskem Mikolášu se je zbral sodni dvor, ki mu predseduje podžupan — Okoličanyi in obsodi Jánošíka na smrt. Ponosno odgovarja Jánošík: vse je delal v interesu ljudstva, nikomur ni ničesar dolžan.

VI. slika: Mrzlega marčnega jutra 1713 se zbira ljudstvo okrog vislic. S smehom in samozavestjo Jánošík odkloni duhovnika. Se enkrat zapleše priljubljeni ples »odzemok«, nato pa se ljudstvo in nesrečna Zuzo poslovita od njega. Napočil bo lepši dan, dan, za katerega se je boril Jánošík.

—0.

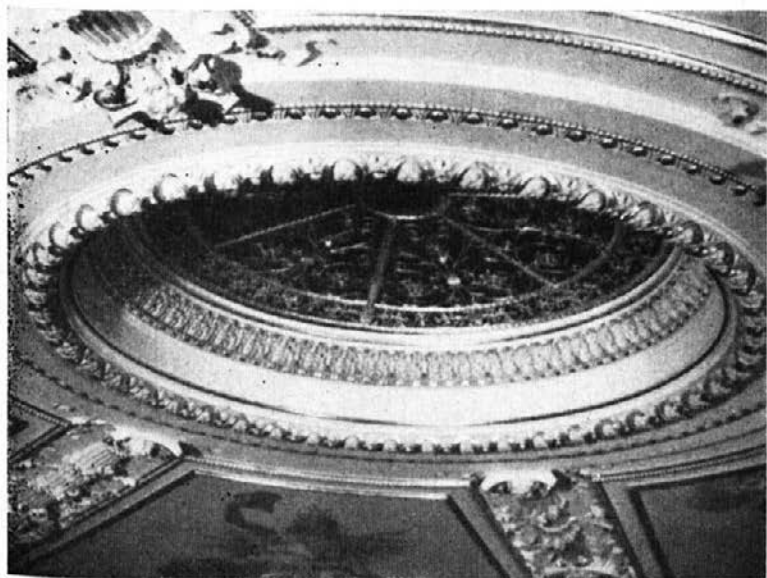
OB ZAKLJUČKU SEZONE 1961/62

(Sklepna beseda direktorja Demetrija Žebreta opernim ansamblom)

Tovarišice in tovariši,

naše delo v tej gledališki sezoni gre h kraju. Še preden se razidemo na potreben in zaslužen odmor, mi dovolite, da se v nekaj besedah ozrem in očrtam naše dosedanje delo.

Letošnja sezona je bila zaradi zakasnitve izredno naporna, toda z voljo vsega kolektiva smo jo srečno pripeljali do kraja, saj smo naše obveznosti do abonentov izpolnili v šestih mesecih, kar je bilo izredno težko. Mislim, da mi ni potrebno posebej naštevati posameznih števil in statistik; v neugodnih študijskih pogojih na začetku sezone

Iz obnovljenega avditorija ljubljanske operne hiše — stropna rozeta

smo se zavedali, da samo z velikim čutom odgovornosti in s požrtvovalnostjo lahko izpeljemo naš načrtani program. In tega se je ves ansambel docela zavedal ter se mu moram zato posebno zahvaliti. Še posebej pa se moram zahvaliti tehničnemu kolektivu, ki je mnogokrat kljub težavnosti dela, ki ga je moral opraviti za pripravo novega dela in hkrati še za tekoči repertoar — to se pravi za dnevne predstave — opravil ogromno delo in pokazal veliko razumevanje za naše skupne napore v našem umetniškem programu.

Vsi pa moramo priznati, da je pri našem delu poleg vseh teh pozitivnih strani še nekaj slabosti, pa naj bo to nedisciplinarnost, nepripravljenost, včasih premajhna zainteresiranost pri predstavah, nepazljivost pri vajah, nepotrebne zamude, izostanki in tako dalje — zato bi

želel, da se začnemo izogibati teh površnosti, da bo naš kolektiv v resnici ves kot eden zavzet za svoje umetniško delo, ki mu mora biti prvi imperativ v njegovem življenju. Brez veselja in entuziazma ter medsebojnega sožitja ni pravega umetniškega ustvarjanja. S temi pogoji bo tudi naše delo dobilo svojo pravo podobo in se bo dvigala raven naše gledališke umetnosti. Imamo dosti dobre volje in, kar je poglavitno, talenta — vložimo vse to v tisto, za kar živimo — v našo Opero. V letošnji sezoni smo napravili v repertoarju in v umetniških izvedbah korak dalje; ne smemo pa se prehitro zadovoljevati z uspehi, temveč težiti k popolnejšim in umetniško doznanejšim realizacijam, za kar je potrebna temeljita priprava vsakega posameznika kakor tudi vsega ansambla s tehničnim kolektivom vred. Potem smo lahko prepričani, da uspehi ne bodo izostali. Predstave pa bodo — kot pravimo v gledališkem žargonu — sedele; zaradi tehnične pripravljenosti bodo dobile še večjo sproščenost, ravno to pa daje delu pečat še višje umetniške dognanosti in prepričljivosti.

Pred nami je nova sezona, ki bo prinesla mnogo notranjih organizacijskih sprememb, te pa morajo naše delo pravilno stimulirati ter s tem umetniški potencial še dvigati. Uspehom, ki smo jih dosegli doma, moramo dodajati še nove, za naša gostovanja izven naših meja pa se zavedati, da bomo z vsemi najboljšimi umetniškimi silami afirmirali našo jugoslovansko operno umetnost in dodali že doseženim uspehom in priznanjem še nova, da bo tudi ljubljanska Opera imela na evropskem trgu tisto mesto, ki ga po svojem delu zasluži.

Se enkrat se vam vsem v imenu direktcije Opere, v imenu umetniškega sveta Opere in tudi v svojem iz srca zahvaljujem in želim, da si naberete v času dopusta novih sil in moči, s katerimi bomo v jeseni krepko zaorali našo njivo, ki nam bo obročala bogate sadove — naše umetniške uspehe.

Akad. kipar Božidar Pengov pri obnovitvenih delih v avditoriju naše Opere

Detajl iz obnovljene notranjščine ljubljanskega opernega gledališča
(Foto: Milan Dietz)

DELO OPERE V SEZONI 1961 — 1962

Redni študij v sezoni 1961/62 se je pričel 18. septembra 1961 (zaradi adaptacijskih del v operni hiši so se vaje in predstave pričele kasneje kot običajno). Prva predstava je bila »Tajni zakon« D. Cimarose 16. X. 1961 v Drami, zadnja predstava pa Orffova »Premetenka« 14. VII. 1962 v letnem gledališču v Križankah. Sezona se je zaključila 16. VII. 1962.

Ljubljanska Opera je imela v sezoni 1961/62 152 opernih in baletnih predstav. Od tega je bilo 127 opernih in 25 baletnih predstav. Obiskovalcev vseh opernih in baletnih predstav je bilo 69.747.

V pretekli sezoni je Opera uprizorila 21 različnih del, od tega 18 oper in 3 balete. Krstna predstava Osterčevih »Iluzij« (balet) je bila 25. IV. 1962. Kot prva izvedba v Jugoslaviji je bila uprizorjena R. Korsakova opera »Zlati petelin« 9. VI. 1962, enako tudi Carla Orffa opera »Premetenka« 13. VII. 1962 (v Letnem gledališču v Križankah). Ostale premiere so bile : D. Cimarosa »Tajni zakon« (16. X. 1961 v Drami), G. Verdi: »Don Carlos« (1. II. 1962), G. Bizet: »Lovci biserov« (21. III. 1962) — in kot celovečerni balet: J. S. Bacha, F. Schuberta in I. Stravinskega »Balletto à 18«, »In modo romantico« in »Ognjena ptica« (12. I. 1962). — Obnovljena je bila J. Massenetova opera »Werther« (3. V. 1962).

PREGLED ANSAMBLA

Direktor: Demetrij Žebre.

Tajnik: Draga Fišer.

Dirigenti: Ciril Cvetko, Bogo Leskovic, Rado Simoniti, Demetrij Žebre, dr. Danilo Svava (hon.).

Režiserja: Ciril Debevec, Hinko Leskovšek.

Režiser-asistent: Drago Fišer

Sef baleta in koreograf: Dr. Henrik Neubauer.

Baletna mojstra: Slavko Eržen, Štefan Suhi.

Zborovodja: Jože Hanc.

Tehnični šef: Marijan Pliberšek.

Korepetitorji: Boris Borštnik, Zdenka Carjeva, Dana Hubadova, Milena Trostova.

Lektor: Mitja Šarabon.

Arhivar: Franc Dujec.

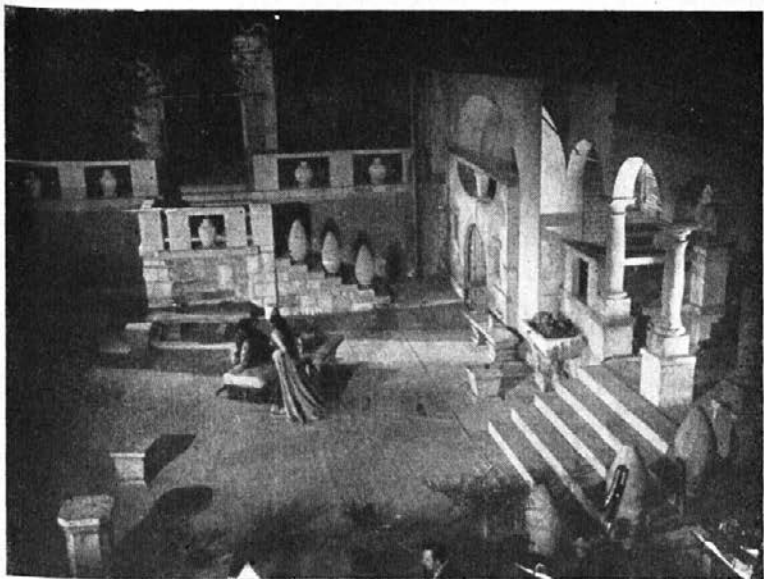
Administrator: Anka Višnerjeva.

Inspicienta: Milan Dietz, Ljudomil Škrabar.

Šepetalca: Branislav Demšar, Bogo Švajger.

Zlata Ognjanovičeva (Premetenka) in Samo Smerkolj (Kralj) v naši uprizoritvi Orffove »Premetenke« v Križankah (Foto: Vlastja)

Orffova »Premetenka« v Križankah (Dirigent: Rado Simoniti, režiser: Hinko Leskovšek, scenograf: Sveta Jovanovič, kostumerka Alenka Bartlova)

SOLISTI

Soprani: Vilma Bukovčeva, Zlata Gašperšičeva, Vanda Gerlovičeva, Sonja Hočevarjeva, Hilda Hölzlova, Manja Mlejnikova, Maruša Patikova, Milica Polajnarjeva, Nada Vidmarjeva, Elza Barbičeva (hon.).

Altii in mezzosoprani: Božena Glavakova, Vera Klemenškova, Bogdana Stritarjeva, Vanda Ziherlova, Nada Sevškova (hon.).

Tenorji: Miro Brajnik, Drago Čuden, Gašper Dermota, Ljubo Kobal, Rajko Koritnik, Janez Lipušček, Slavko Strukelj.

Baritoni: Ivo Anžlovar, Vladimir Dolničar, Franc Langus, Marcel Ostaševski, Anton Prus, Samo Smerkolj, Edvard Sršen, Vekoslav Janko (hon.).

Basi: Ladko Korošec, Zdravko Kovač, Friderik Lupša, Danilo Merlak, Jože Stabej (hon.).

OPERNI ZBOR

Moški zbor: Alojz Ambrožič, Arnold Arčon, Andrej Berce, Marijan Breznik, Marijan Cankar, Vladimir Ciglič, Leopold Černigoj, Miro Černigoj, Franc Garibaldi, Anton Gašperšič, Jože Gašperšič, Anton Gederer, Gabrijel Grmek, Ladislav Jakša, Miro Jenko, Ivan Lesjak, Lado Leskovar, Dušan Meze, Alojz Milič, Pavel Oblak, Franc Orehek, Marijan Pančur, Danilo Penik, Franc Pirnat, Julij Pleško, Jože Povše, Miloš Skrbinšek, Srečko Smrekar, Ivan Škof, Dušan Sprajcer, Josip Štular, Stanko Zakrajšek, Anton Zupančič, Janez Znidaršič, Marijan Zveglič (hon.).

Štev.	Komponist	Naslov dela	Avtor prevoda	Datum uprizoritve		
				pre- miera	nova upriz.	pono- vitev
1	D. Cimarosa	Tajni zakon	S. Samec	16. X.		
2	B. Smetana	Prodana nevesta	N. Štritof			24. X.
3	G. Rossini	Seviljski brivec	N. Štritof			10. XII.
4	G. Verdi	Nabucco	S. Samec			30. XII.
5	G. Puccini	La Bohème	N. Štritof			31. XII.
6	G. Puccini	Tosca	S. Samec			1. I.
7	V. Bellini	Norma	S. Samec			14. I.
8	Ch. Gounod	Faust	S. Samec			20. I.
9	P. I. Čajkovski	Evgenij Onjegin	N. Štritof			28. I.
10	G. Verdi	Don Carlos	S. Samec	1. II.		
11	S. Prokofjev	Zaroka v samostanu	P. Oblak			8. II.
12	M. Kozina	Ekvinokcij	S. Samec			11. II.
13	R. Wagner	Lohengrin	P. Oblak			25. II.
14	G. Bizet	Lovci biserov	C. Debevec	21. III.		
15	G. Verdi	Aida	S. Samec			8. IV.
16	J. Massenet	Werther	N. Štritof			3. V.
17	R. Korsakov	Zlati petelin	M. Šarabon	9. VI.		
18	C. Orff	Premetenka	S. Samec	13. VII.		

B a

19	B. Blacher	Beneški zamorec				5. I.
20	J. S. Bach, F. Schubert, I. Stravinski	Balletto à 18 In modo romantico Ognjena ptica		12. I.		
21	S. Osterc	Iluzije		25. IV.		

V SEZONI 1961-1962

Opera

Dirigent	Režiser	Scenograf	Število predstav	Obisk	Opomba
C. Cvetko	D. Fišer	S. Jovanovič	18	5.367	Do 6. XII. 61. v Drami (adaptacija Opere)
R. Simoniti	C. Debevec	B. Kobe	6	4.053	
D. Zebre	C. Debevec	E. Franz	7	4.388	10. XII. 61. v Drami
R. Simoniti	C. Debevec	V. Rijavec	15	8.989	
B. Leskovic	V. Habunek	C. Popovič	2	1.360	
B. Leskovic	C. Debevec	M. Pliberšek	2	1.181	
R. Simoniti	C. Debevec	S. Jovanovič	2	885	
D. Zebre	C. Debevec	E. Franz	2	1.384	
B. Leskovic	H. Leskovšek	M. Kavčič	2	1.264	
D. Zebre	C. Debevec	V. Rijavec	14	7.317	
C. Cvetko	C. Debevec	S. Jovanovič	7	2.438	
D. Zebre	H. Leskovšek	M. Kavčič	2	1.500	
B. Leskovic	H. Leskovšek	V. Molka	9	3.938	
D. Švara	C. Debevec	J. Cesar	17	7.944	
D. Zebre	C. Debevec	V. Rijavec	1	624	
B. Leskovic	C. Debevec	M. Pliberšek	12	4.331	Obnovitev
D. Zebre	H. Leskovšek	M. Kavčič	7	2.751	Prva izvedba v Jugoslaviji
R. Simoniti	H. Leskovšek	S. Jovanovič	2	509	Prva izvedba v Jug. (v Križankah)

l e t			SKUPAJ	127	60.223	
D. Zebre	H. Neubauer	V. Rijavec	8	2.935		
B. Leskovic	H. Neubauer	V. Rijavec	15	5.871		
D. Zebre	H. Neubauer	V. Molka	2	781		Krstna predstava
			SKUPAJ	25 152	9.524 69.747	

Zenski zbor: Frančiška Babšek, Josipina Bonač, Dolores Budal, Erna Cankar, Jožica Debeljak, Marija Gazvoda, Tončka Golob, Marija Gorjanc, Tončka Grobler, Erna Hafner, Maruša Hočevar, Silva Intihar, Roza Jugovec, Marija Juvančič, Graziela Košuta, Marija Kovačič, Boža Kristan, Majda Leskovšek, Tončka Marincelj, Magda Medvedšek, Slava Mihailovski, Elza Müller, Tončka Pibernik, Rada Povše, Maruša Slabe, Slava Škrjanc, Justina Tomšič, Marica Završnik, Helvina Žagar.

BALET

Solisti baleta: Slavko Eržen, Jaka Hafner, Metod Jeras, Vera Marinc, Stanislav Polik, Tatjana Remškar, Majna Sevnik (odšla v RTV), Lidija Sotlar, Stefan Suih, Breda Šmid.

Baletni zbor: Franci Ambrožič, Roman Anžur, Milica Buh, Stefan Furijan, Ela Grad, Marija Grad, Milena Horvat, Marjeta Klinc, Ivica Knaus, Radivoj Krulanovič, Stanislav Leben, Ljudmila Mavrič, Janez Mejač, Nataša Neubauer, Marjanca Petan, Janez Samec, Stefanija Sitar, Marija Skaza, Dora Stošič, Vida Volpi, Bogomira Zalokar.

ČLANI OPERNEGA ORKESTRA

Kajetan Burger (koncertni mojster), Čenda Šedlbauer (soločelist), Pavel Godina (vodja kontrabasov), Rudi Pok (I. flavtist), Egon Gottwald (I. oboist), Janez Vidrih (I. klarinetist), Ivan Lesar (I. fagotist), Jože Zupančič (I. rog), Zoran Ažman (I. trobenta), Anton Sancin (I. pozavnist), Karel Beden (timpanist), Helena Lukeš (harfistka).

Nikola Atanasov, Svetozar Benčič, Darijan Božič, Edvard Cestnik, Srečko Čulap, Branko Flego, Avgust Grintal, Ivan Hafner, Otmar Her-

Drago Čuden (Prvi potepuh), Ladko Korošec (Tretji potepuh) in Slavko Štrukelj (Drugi potepuh) v »Premetenki« Carla Orffa

man, Francka Iskra, Marijan Ivačič, Albert Jermol, Mirko Korošec, Janez Košak, Ernest Krulc, Janez Kumer, Jože Mlakar, Vinko Novšak, Franc Palm, Miha Pogačnik, Viktor Pokorn, Ivan Poljanšek, Miljutin Raubar, Borut Rode, Silvo Sopotnik, Milan Stibilj, Ivan Trost, Sergej Volpi, Josip Zupančič.

STALNI SUBSTITUTI OPERNEGA ORKESTRA

Jurij Gregorc (vodja viol).

Ivan Bienelli, Simon Borzatta, Walter Giorgini, Darko Glažar, Pavel Ivanov, Jože Jovan, Ivan Kovič, Hilda Lobe, Rihard Lozej, Ladislav Marin, Stanislav Mihelič, Mira Mlakar, Štefan Prapotnik, Franc Ravnik, Francka Rojec, Stojan Stenovic, Jože Šalamun.

STROKOVNI ŠEFI TEHNIČNEGA OSEBJA

Odrski mojster: Celestin Sancin. Šef razsvetljave: Vinko Dvoršak.

Šefa lasuljarja: Janez Mirtič in Tončka Uderman. Šefa garderobe: Ivan Stanič in Mara Učak.

**Friderik Lupša (Ječar) in Zdravko Kovač (Kmet) v Orffovi »Premetenki«
(Dirigent: Rado Simoniti, režiser: Hinko Leskovšek)**

V SEZONI 1961/1962 SO DIRIGIRALI:

Ciril Cvetko: 15 predstav (Tajni zakon 12, Zaroka v samostanu 3).

Bogo Leskovic: 27 predstav: (Lo Bohème 1, Tosca 1, Balet 14, Onjegin 2, Tajni zakon 4, Werther 4, Faust 1).

Rado Simoniti: 38 predstav (Nabucco 14, Norma 2, Prodana nevesta 5, La Bohème 1, Seviljski brivec 5, Tosca 1, Werther 8, Premetenka 2).

Danilo Švara (hon.): 21 predstav (Lovci biserov 17, Zaroka v samostanu 4).

Demetrij Zebre: 48 predstav (Prodana nevesta 1, Seviljski brivec 2, Nabucco 1, Beneški zamorec 8, Don Carlos 14, Ekvinokcij 2, Lohengrin 9, Bach — Schubert (balet) 1, Aida 1, Iluzije 2, Zlati petelin 7).

Brane Demšar (diplomski izpit): 2 predstavi (Tajni zakon).

NOVE UPRIZORITVE SO REŽIRALI:

Ciril Debevec: 2 premieri (Don Carlos, Lovci biserov), 1 obnovitev (Werther).

Drago Fišer: 1 premiero (Tajni zakon).

Hinko Leskovšek: 2 premieri (Zlati petelin, Premetenka).

NOVE UPRIZORITVE JE KOREOGRAFIRAL:

Henrik Neubauer: 2 premieri (Baletni večer — Bach, Schubert, Stravinski in Iluzije).

NOVE UPRIZORITVE SO INSCENIRALI:

Jože Cesar: 1 premiero (Lovci biserov).

Sveta Jovanovič: 2 premieri (Tajni zakon, Premetenka).

Maks Kavčič: 1 premiero (Zlati petelin).

Viktor Molka: 1 premiero (Iluzije).

Vladimir Rijavec: 2 premieri (Don Carlos, Baletni večer — Bach, Schubert, Stravinski).

OSNUTKE KOSTUMOV ZA NOVE UPRIZORITVE STA ZASNOVALI:

Alenka Bartlova: 4 premiere (Tajni zakon, Don Carlos, Premetenka, Iluzije).

Mija Jarčeva: 3 premiere (Lovci biserov, Zlati petelin, Baletni večer — Bach, Schubert, Stravinski).

V LJUBLJANSKI OPERI SO GOSTOVALI:

Rudolf Franc: 2 predstavi (La Bohème, Tosca).

Jože Gostič: 11 predstav (Lohengrin 9, Don Carlos 2).

Samo Hubad: 1 predstava (Balet — Bach, Schubert, Stravinski).

Dr. Zygmunt Latoszewski: dirigiral 1 predstavo (Faust).

Franjo Paulik: 2 predstavi (Zakon v samostanu).

Anton Pucihar: 1 predstava (Don Carlos).

Tamara Sorokina: 1 predstava (Evgenij Onjegin).

Sergej Šapošnikov: 1 predstava (Evgenij Onjegin).

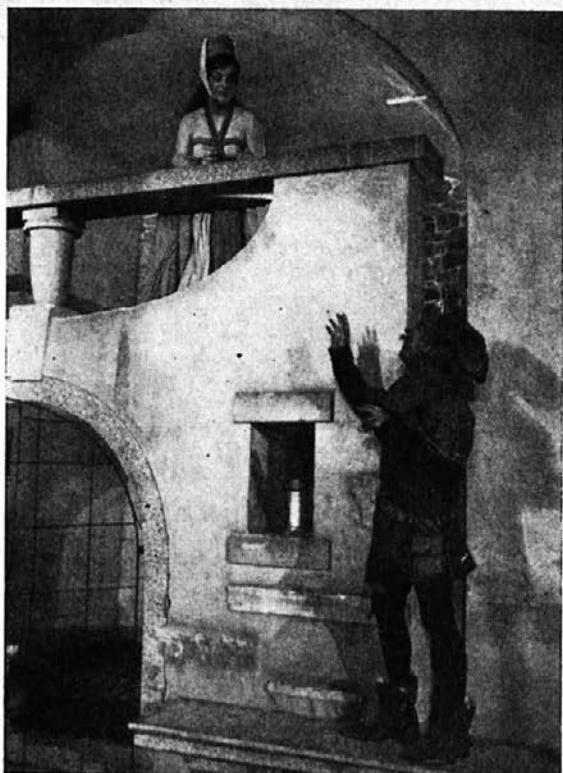
Ksenija Vidali: 1 predstava (Aida).

Folklorne skupine iz Ljubljane.

Mestno gledališče iz Celovca (Dunajska kri).

Reški balet (v okviru Ljubljanskega festivala).

Sarajevski balet (v okviru Ljubljanskega festivala).

Premetenka (Zlata Gašperšičeva) in Mož z oslom (Ljubo Kobal) v naši uprizoritvi Orffove »Premetenke« v Križankah

LJUBLJANSKA OPERA JE GOSTOVALA:

24. X. 1961 v Zagorju (Prodana nevesta), 10. II. 1962 v Celovcu (Nabucco), 11. II. 1962 v Celovcu (Ekvinokcij), 10. IV. 1962 v Zagorju (Tajni zakon), 29. V. 1962 v Zagorju (Lovci biserov).

RT V ODDAJI

Tajni zakon (16. IV. 1962), Lovci biserov (15. VI. 1962).

OPERA JE SODELOVALA PRI PREDSTAVAH LJUBLJANSKEGA FESTIVALA V KRIŽANKAH

7. VII. 1962: Iluzije. (Zaradi slabega vremena je bila predstava v Operi).

Opera je uprizorila premiero in reprizo Orffove opere »Premetenka« v Letnem gledališču v Križankah dne 13. in 14. VII. 1962.

VAŽNEJŠA GOSTOVANJA NAŠIH SOLISTOV IN DIRIGENTA:

Miro Brajnik: Norveška (Faust), Holandija (Koncert).

Vilma Bukovčeva: Španija (Hovanščina).

Vanda Gerlovičeva: Holandija (Koncert).

Boža Glavakova: Holandija (Koncert).

Hilda Hölzlova: Avstrija (Aida).

Ladko Korošec: Italija (Knez Igor, Don Kihot), Španija (Hovanščina, Knez Igor), Egipt (Don Kihot), Italija (Prodana nevesta).

Zlata Ognjanovičeva: Svica (La finta semplice).

Bogo Leskovic: Holandija, Švedska (Koncerti).

PREGLED NASTOPOV IN ZASEDB OPERNIH SOLISTOV:

Soprani:

Vilma Bukovčeva 25 nastopov: Marinka (Prodana nevesta) 4, Fenena (Nabucco) 6, Margareta (Faust) 1, Anica (Ekvinokcij) 2, Mimi (La Bohème) 1, Elza (Lohengrin) 9, Tatjana (Evgenij Onjegin) 1, Tosca (Tosca) 1.

Zlata Gašperšičeva 32 nastopov: Mimi (La Bohème) 1, Siebel (Faust) 2, Luiza (Zaroka v samostanu) 7, Marinka (Prodana nevesta) 2, Leila (Lovci biserov) 17, Pastirček (Tosca) 1, Premetenka (Premetenka) 2.

Vanda Gerlovičeva 21 nastopov: Tosca (Tosca) 1, Abigaille (Nabucco) 5, Norma (Norma) 1, Elizabeta (Don Carlos) 5, Ortrud (Lohengrin) 9.

Sonja Hočevrjeva 43 nastopov: Carolina (Tajni zakon) 12, Esmeralda (Prodana nevesta) 2, Glas (Don Carlos) 14, Paž (Lohengrin) 9, Zofija (Werther) 4, Rozina (Seviljski brivec) 1, Carica (Zlati petelin) 1.

Sopranistka Zlata Ognjanovičeva v naslovni vlogi Orffove »Premetenka«
(Dirigent: Rado Simoniti, režiser: Hinko Leskovšek, scenograf: Sveta
Jovanović, kostumograf: Alenka Bartlova)

Hilda Hölzlova 21 nastopov: Abigaille (Nabucco) 10, Elizabeta (Don Carlos) 9, Norma (Norma) 1, Aida (Aida) 1.

Manja Mlejninkova 22 nastopov: Anna (Nabucco) 12, Klara (Zaroka v samostanu) 7, Prva žena (Ekvinokcij) 2, Musetta (La Bohème) 1.

Maruša Patikova 51 nastopov: Carolina (Tajni zakon) 6, Musetta (La Bohème) 1, Paž (Don Carlos) 14, Esmeralda (Prodana nevesta) 4, Paž (Lohengrin) 9, Zofija (Werther) 8, Rozina (Seviljski brivec) 2, Zlati petelin (Zlati petelin) 7.

Milica Polajnarjeva 24 nastopov: Elisette (Tajni zakon) 18, Anna (Nabucco) 3, Druga žena (Ekvinokcij) 2, Svečenica (Aida) 1.

Nada Vidmarjeva 15 nastopov: Fenena (Nabucco) 9, Carica (Zlati petelin) 6.

Elza Barbičeva (hon.): 7 nastopov: Lauretta (Zaroka v samostanu).

Mezzosoprani in alti:

Božena Glavakova 33 nastopov: Adalgisa (Norma) 1, Olga (Evgenij Onjegin) 2, Eboli (Don Carlos) 6, Tretja žena (Ekvinokcij) 2, Paž (Lohengrin) 9, Ljudmila (Prodana nevesta) 1, Šarlota (Werther) 12.

Vera Klemenškova 4 nastope: Eboli (Don Carlos) 3, Adalgisa (Norma) 1.

Bogdana Stritarjeva 51 nastopov: Fidalma (Tajni zakon) 18, Ljudmila (Prodana nevesta) 5, Berta (Seviljski brivec) 7, Marta (Faust) 2, Filipjevna (Evgenij Onjegin) 2, Duenja (Zaroka v samostanu) 7, Jela (Ekvinokcij) 2, Amneris (Aida) 1, Amelfa (Zlati petelin) 7.

Vanda Zihnerlova 27 nastopov: Hata (Prodana nevesta) 6, Pastirček (Tosca) 1, Clotilde (Norma) 2, Larina (Evgenij Onjegin) 2, Rozina (Zaroka v samostanu) 7, Paž (Lohengrin) 9.

Nada Sevkova (hon.): 9 nastopov: Rozina (Seviljski brivec) 4, Eboli (Don Carlos) 5.

Tenorji:

Miro Brajnik 33 nastopov: Janko (Prodana nevesta) 4, Pollione (Norma) 1, Faust (Faust) 2, Lenski (Evgenij Onjegin) 1, Don Carlos (Don Carlos) 4, Antonio (Zaroka v samostanu) 7, Ivo (Ekvinokci) 2, Werther (Werther) 12.

Drago Čuden 20 nastopov: Ismaele (Nabucco) 4, Elistaf (Zaroka v samostanu) 7, Carjevič Gvidon (Zlati petelin) 7, Prvi potepuh (Premetenka) 2.

Gašper Dermota 14 nastopov: Ismaele (Nabucco) 11, Janko (Prodana nevesta) 2, Lenski (Evgenij Onjegin) 1.

Ljubo Kobal: 45 nastopov: Vašek (Prodana nevesta) 6, Spoletta (Tosca) 1, Abdalo (Nabucco) 4, Flavio (Norma) 2, Triquet (Evgenij Onjegin) 2, Lopez (Zaroka v samostanu) 7, Prva maska (Zaroka v samostanu) 7, Pavo (Ekvinokcij) 2, Schmidt (Werther) 12, Mož z oslom (Premetenka) 2.

Rajko Koritnik 27 nastopov: Cavaradossi (Tosca) 1, Don Carlos (Don Carlos) 8, Nadir (Lovci biserov) 17, Pollione (Norma) 1.

Janez Lipušček 38 nastopov: Paolino (Tajni zakon) 18, Almaziva (Seviljski brivec) 7, Rudolf (La Bohème) 1, Jerom (Zaroka v samostanu) 5, Astrolog (Zlati petelin) 7.

Slavko Strukelj 50 nastopov: Cirkuški direktor (Prodana nevesta) 6, Fiorello (Seviljski brivec) 7, Abdallo (Nabucco) 11, Glasnik (Don Carlos) 13, Drugi samostanski brat (Zaroka v samostanu) 7, Prvi delavec (Ekvinokcij) 2, Sel (Aida) 1, Spoletta (Tosca) 1, Drugi potepuh (Premetenka) 2.

Baritoni:

Ivo Anžlovar 34 nastopov: Poveljnik straže (Seviljski brivec) 7, Alcindor (La Bohème) 2, Schiarrone (Tosca) 2, Wagner (Faust) 1, Gillot

(Evgenij Onjegin) 1, Flandrijski odposlanec (Don Carlos) 14, Sancho (Zaroka v samostanu) 7.

Vladimir Dolničar 27 nastopov: Ječar (Tosca) 2, Stotnik (Evgenij onjegin) 2, Flandrijski odposlanec (Don Carlos) 14, Tretja maska (Zaroka v samostanu) 7, Miha (Prodana nevesta) 1, Wagner (Faust) 1.

Franc Langus 27 nastopov: Miha (Prodana nevesta) 10, Nabucco (Nabucco) 6, Don Carlos (Zaroka v samostanu) 7, Figaro (Seviljski brivec) 1, Valentin (Faust) 1, Mož z mezgom (Premetenka) 2.

Marcel Ostaševski 33 nastopov: Marcel (La Bohème) 2, Valentin (Faust) 1, Ferdinand (Zaroka v samostanu) 7, Figaro (Seviljski brivec) 4, Albert (Werther) 12, Carjevič Afron (Zlati petelin) 7.

Anton Prus 49 nastopov: Indijanec (Prodana nevesta) 6, Schauard (La Bohème) 2, Angelotti (Tosca) 2, Zarecki (Evgenij Onjegin) 2, Flandrijski odposlanec (Don Carlos) 14, Druga maska (Zaroka v samostanu) 7, Tretji delavec (Ekvinokcij) 2, Berač-pevec moritatov (Iluzije — balet) 2, Johann (Werther) 12.

Samo Smerkolj 35 nastopov: (Nabucco) 9, Scarpia (Tosca) 2, Onjegin (Evgenij Onjegin) 1, Marki Posa (Don Carlos) 9, Niko (Ekvinokcij) 2, Friderik Telramund (Lohengrin) 9, Amonasro (Aida) 1, Kralj (Premetenka) 2.

Edvard Sršen 33 nastopov: Figaro (Seviljski brivec) 2, Marki Posa (Don Carlos) 5, Glasnik (Lohengrin) 9, Zurga (Lovci biserov) 17.

Vekoslav Janko (hon.) 29 nastopov: Krušina (Prodana nevesta) 6, Benoit (La Bohème) 2, Flandrijski odposlanec (Don Carlos) 14, Chartreus (Zaroka v samostanu) 7.

S. Smerkolj, L. Kobal, F. Lupša, S. Štrukelj, L. Korošec in D. Čuden
v naši uprizoritvi Orffove »Premetenke« v Križankah

Basi:

Ladko Korošec 49 nastopov: Geronimo (Tajni zakon) 18, Kecal (Prodana nevesta) 6, Bartolo (Seviljski brivec) 7, Mendoza (Zaroka v samostanu) 7, Frano (Ekvinokcij) 2, Car Dodon (Zlati petelin) 7, Tretji potepuh (Premetenka) 2.

Zdravko Kovač 45 nastopov: Grof (Tajni zakon) 18, Colline (La Bohème) 1, Kralj Henrik (Lohengrin) 9, Filip II. (Don Carlos) 3, Zaccaria (Nabucco) 3, Bazilio (Seviljski brivec) 2, Oroveso (Norma) 1, Gremin (Evgenij Onjegin) 1, General Polkan (Zlati petelin) 5, Kmet (Premetenka) 2.

Friderik Lupša 65 nastopov: Bazilio (Seviljski brivec) 5, Veliki duhoven (Nabucco) 15, Cerkovnik (Tosca) 2, Gremin (Evgenij Onjegin) 1, Veliki inkvizitor (Don Carlos) 7, Pater (Don Carlos) 8, Benedikt (Zaroka v samostanu) 7, Slepi Vlaho (Ekvinokcij) 2, Colline (La Bohème) 1, Egipovski kralj (Aida) 1, Zupan (Werther) 12, General Polkan (Zlati petelin) 2, Ječar (Premetenka) 2.

Danilo Merlak 50 nastopov: Zaccaria (Nabucco) 12, Oroveso (Norma) 1, Mefisto (Faust) 2, Filip II. (Don Carlos) 10, Avguštin (Zaroka v samostanu) 7, Nurabad (Lovci biserov) 17, Ramfis (Aida) 1.

Jože Stabej (hon.) 13 nastopov: Pater (Don Carlos) 6, Inkvizitor (Don Carlos) 7.

Sestavila: **A. Višnerjeva**

Osip Sest

BARON ARDUŠ

Namesto potopisov, pripovedovanj o tujih krajih in deželah, bi bilo modro, ako bi pisali o tistih, ki smo jih srečali... To naj bo začetek... V spomin mi lezejo, ker so fletni ti sopotniki, prijetni so in zabavni... Kje so? Kam so odšli? Spomin, sèm! Kakor je to v »Hofmannovih pripovedkah«, rečem: »A prva je Olimpia...« Prvi je — baron Arduš.

Ce ga tako imenujem, ga ne žalim, o ne, to ni moj namen! Nasprotno, hočem, da živi spomin nanj kar moč dolgo in da ga postavimo na tisto mesto, kamor spada: v galerijo mojih spominov. In priti v ta odlični kraj ni kar tako, skozi tanka sita jih sejem in na zlati tehtnici jih tehtam: kar ostane, so izbranci... Pa vendar! Čiste vesti nimam. Ne smem ga imenovati baron Arduš, zakaj bil je več, bil je bolj talentiran... Tako! Opravičil sem se in lahko pričnem...

Zagledal sem ga že v Ljubljani... Na postaji ob tržaškem brzovlaklu... vsega visokega, raščenege kot smreka, lepo gladko nazaj po česanega... z majhnimi brčicami in zalizki... Vsega elegantnega, z rumenimi gamašami, kockastimi breches hlačami in kravato, salabolt, ozko kot britev, kot podpis pod vratom... Tak je bil, ko je vstopil v moj kupé... Tu sva se seznanila, se pravi, on se je seznanil z menoj, češ: »Zdaj se pa pélema, kspud...« Bistrumnost te ugotovitve je delovala na moj obraz tako, da je sopotnik takoj nadaljeval: da mi je obлека dobro šita, da je on, arduš, velik tič, da se pelje v Lausanne in da je damski krojač. In, arduš, provianta ima poln »kufer«, za ves teden — »izvolite, gospod, malo čaja s slivovko, mrzlega, finega, ekstra, arduš!« Čez čas je rabil besedo »arduš« kar pogosto, bila je del njegovega besednega zaklada in z njo je izražal vsa čustva, ki so bila bolj

komplicirana: jezo, sovraštvo, ogorčenje — prepričan sem, da je ardušal še tedaj, če se je poljubljal z dekleti, kar je spadalo po njegovi lastni izjavi med najbolj luštne zadeve tega sveta — arduš!

Vlak jo reže proti Rakeku. Jaz že poznam krojačevo politično pričanje. Da bo Jugoslavijo vzel hudič, da je to zanikrna dežela, arduš, in da je Radić kampilje. On da doma živeti ne more, da je ustvarjen pač drugače. Ti moj ljubi bog, in to strelo, tega človeka bom moral po-

Ivan Čargo: prof. Osip Sest

slušati do Lausanna, to je 24 ur... Tako so mučili kristjane... Molčal sem in mu nisem odgovarjal, a njemu je bilo to figa... Da ima prijatelja, ki je žandar, mi je povedal, in da so punce take, taaake punce, arduš... Tu mi je šinila misel v glavo in krstil sem ga z žaljivim imenom, na postojnski kolodvor je privozil vlak, krst je bil gotov in otrok se je imenoval »baron Arduš«.

Vlak jo reže proti Trstu. Carinike, policaje je odpravljaj z levo roko... Kot visok dostojanstvenik je govoril z njimi — v lepi italijanščini... Zraven je sédel fašistovski miličnik... baron je obrnil pozornost nanj, ga natančno zaslišal, kam gre, koliko ima plače, ali ima roditelje žive... in miličnik je odgovarjal kot rekrut pred korporalom...

Nazadnje ga prime za rokav črne srajce, potiplje strokovnjaško in izvaji: »questo vestito non buono, arduš, nostri soldati sono piu eleganti...« In nič se ni zgodilo... Denar italijanski mu ni všeč in Mussolini mu ni bil simpatičen... In nič se ni zgodilo... V Trstu je vzel sam od sebe moje kovčke, on sam ni imel prtljage — razen torbice — in jih z elanom prenašal. To sem mu odpustil: nosi, barone, moje kovčke, vredni so aristokratske posluge...

Vlak jo reže proti Benetkam. Z velikansko spretnostjo in zgovornostjo si je priboril prostore za naju v II. razredu in nosil moje kovčke. V kupeju je nadaljeval razgovore. Z vsemi... Z nemškimi turisti v dobri nemščini... Sleherni je izvedel: »Veste, damski krojač sem, arduš, in sem šel peš od Caprija v Pariz... Wissen sie, ich bin Damenschneider — arduš — und bin zu Fuss von Capri nach Paris...« Jaz vem, da so težka pota na svetu, vem da preži za vsakim grmom zagonetnost, a te uganke, kako je prišel baron Arduš peš iz Caprija v Pariz, svoj živi dan razrešil ne bom... zakaj, kako hodiš peš po morju, tega misterija razen Lažnivega Kljukca ni rešil še nihče... A vprašati si nisem upal. Res ne, častna beseda!

Ko je padal mrak in je tekla pot našega pulmana preko lombardskih gor, mimo Brescie in staroslavne Verone, se je polastila barona besna zgovornost... Iz kupeja v kupé je blodil. Pripovedoval je v vseh jezikih, kdo je in kam gre, svetoval, kritiziral — kadil tuje cigarete in ponujal naše... s pripombo, da so dobre, da so najboljše in da izdelujejo vse cigarete tega sveta samo izključno iz jugoslovanskega tobaka — in to je že tristo let — res, arduš!

V sosedni pulman se je spravil in v jedilni voz, nosil »limonatte« in »birre« in trdi »gelatti« in »cestine«... Zase, za druge, zame... Ves vlak »Venezia-Parigi« ga je poznal in v Milanu sem videl, da je sklenil poznanstvo celo s strojevodjo, češ da bo hudič bolj »fajn« vozil, arduš...

Zaklenil je kupé, v katerem sva ostala sama — in gorje onemu, ki je prijel za kljuko; slišal je pridigo, da je gospod (to sem bil jaz) bolan, in da je ta gospod »questo il grande artista jugoslavo, il grande maestro dell teatro, arduš!« Zgodaj zjutraj me je zbudil, že med švicarskimi gorami, gramofon... Baron Arduš si ga je bil izposodil v prvem razredu od mlade dame... »Veste, fajn punca, noge, da je veselo pogledati, arduš...«

Pol osmih zjutraj. Lausanne. Posloviva se in baron Arduš stopi iz pulmana... nekaj korakov pred vlak stopi in se obrne z licem proti vlaku. Vsa okna dolgega ekspresa so zasedena... Vsi pasažirji z vseh strani sveta stoje ob njih in ga pozdravljajo... Celo sajasti strojevodja se smehlja in sprevodnik mu poda roko... Pisk — in vlak se premakne. Z grandeco toreadorja stoji baron in miga, miga... iz vlaka pa robci, veliki in majhni, addio — bog s teboj barone!

Zdaj sučeš tam v prelepem mestu Lausannu iglo, meriš obleke lepim ženam, gospod barone, in jaz se te spominjam. Vse sem ti odpustil... Odpustil sem ti pa zato: ker sta bili tvoja šunka in potica zelo dobri... mama ti ju je dala in bratovsko si vse delil z menoj... In vselej si se spomnil, kadarkoli si odrezal kos: »Dobra, dobra je moja mama, arduš...« In odpustil sem ti, veliki popotnik, zato, ker je tvoje srce samo doma čutilo nepravilnosti v domovini, kakor hitro pa je bila meja za teboj, si gledal nanjo kot na nebeško razodetje, na pojem, v katerem je zapopadeno vse dobro... Mama in domovina! Na pravem mestu imaš srce, ti moj ljubi baron Arduš izpod Šmarne gore — zato pozdravljen, arduš...!

GOSTOVANJE LADKA KOROŠČA V EDINBURGHU

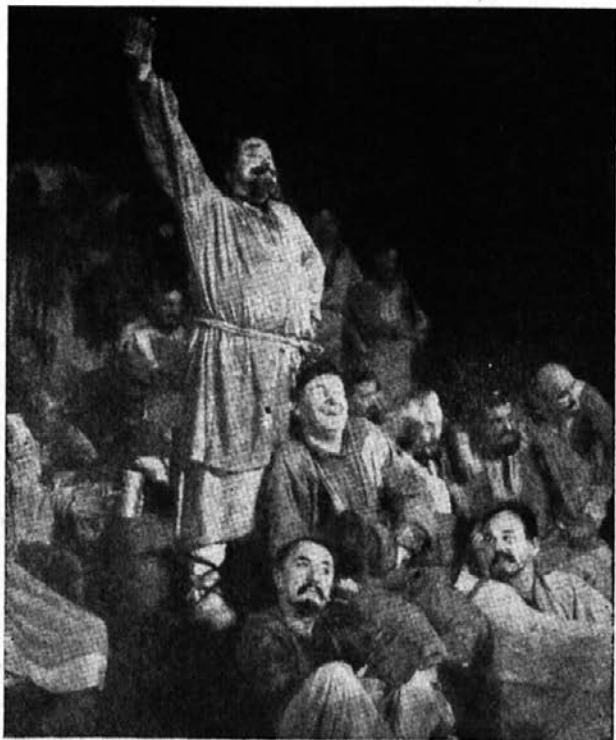
Naš basist-prvak Ladko Korošec je poleti gostoval z beograjsko Opero v Angliji, in sicer na Festivalu v Edinburghu. Sodeloval je v vrsti predstav Borodinovega »Kneza Igorja« (Skula) in Massenetovega »Don Kihota« (Sancho Pansa). Po pregledu angleških časopisov, ki niso skoparili tudi z ostrimi ocenami beograjskih uprizoritev, smemo poudariti, da so bile kritike o nastopih Ladka Korošca najboljše. Pri strogih in resnih Angležih pomenijo ocene Koroščevih kreacij nov in bleščeč uspeh našega basista, ki mu sikreno čestitamo!

THE SCOTSMAN, 21. 8. 1962.:

Oba komedijanta, Skula in Eroška, ki sta ju pela Ladko Korošec in Franjo Paulik, sta bila odlični par komikov in hkrati dobrih pevcev.

EVENING DISPATCH, 21. 8. 1962.:

Vlogi malopridnežev Skule in Eroške sta sijajno podala Ladko Korošec in Franjo Paulik.

Fotografijo je objavil »THE SCOTSMAN« 21. 8. 62. s pripisom: Skula (Ladko Korošec) veselo vihtj svojo čašo v tem prizoru Borodinove opere »Knez Igor«, ki jo je sinoči uprizorila beograjska Opera v kraljevem gledališču v Edinburghu

THE GUARDIAN, 29. 8. 1962.:

Visoki, impresivni basist Cangalović in ustrezajoči Sancho Pansa, ki ga je pel Ladko Korošec, sta izkoristila priložnost in ganila čustva poslušalcev. Pevca sta bila čudovito izbrana. Sramotenje starega moža, ki ga ščiti zvesti služabnik — in njegova smrt, oboje je bilo zelo učinkovito.

SCOTTISH DAILY EXPRESS, 25. 8. 1962.:

Cangaloviću je sijajno stal ob strani Ladko Korošec v vlogi okornega Sancha Panse. Njegova arija, kjer množici očita norčevanje iz Don Kihota, je bila višek predstave.

THE SCOTSMAN, 25. 8. 1962.:

Don Kihot Miroslava Cangalovića je bil v vsakem pogledu sijajno oblikovan in je osvojil vsa naša čustva. Terjal je od nas občudovanje njegovih glasovnih zmogljivosti. Pri tem ga je sijajno podpiral Ladko Korošec v vlogi Sancha Panse.

DAILY TELEGRAPH AND MORNING POST, 27. 8. 1862.:

Ladko Korošec je upodobil krepkega, vendar ganljivo smešnega Sancha Pansa.

THE TIMES MONDAY, 27. 8. 1962.:

... ganljivi in zabavni Sancho Pansa, ki ga je pel g. Ladko Korošec. Veličastno zapeta arija, kjer množici očita norčevanje iz svojega gospodarja, je lirični dragulj partiture.

SCOTTISH DAILY MAIL, 25. 8. 1962.:

Toda Ladko Korošec je bil Pansa, kakor bi ga iztrgali iz knjige.

EDINBURGH EVENING NEWS, 25. 8. 1962.:

Biserka Cvejić je podala povsem zadovoljivo Dulcineo z zaokroženim, elegantnim in močnim glasom, vendar je bil lik Sancha Panse — verna podoba smešnosti, — ki ga je pel Ladko Korošec, tisti, ki je osvojil vsa srca poslušalcev. To, da so pevci peli v materinščini, je seveda povzročilo nekaj težav in se je tako neizogibno izgubilo precej Sanchevega kramljanja. Delo je zato imelo mračnejši videz, kot pa ga daje libreto. Nič pa ni moglo zasenčiti moči in strastne silovitosti, s katerima je razpolagal Ladko Korošec. Njegova solistična mesta v četrtem in petem dejanju se dvigajo nad povprečje opernega udejstvovanja.

EVENING DISPATCH, 25. 8. 1962.:

Okrogli Sancho Pansa, ki ga je upodobil Ladko Korošec, ni nič manj vreden občudovanja. Njegov sijajni zagovor Don Kihota na koncu četrtega dejanja je bilo eno najlepših doživetij predstave.

THE GLASGOW HERALD, 25. 8. 1962.:

Toda Ladko Korošec je bil tisti, ki je z domiselnim likom zvestega, poštenega Sancha dokončno požel vse naše občudovanje in vse naše simpatije.

MIRO BRAJNIK V WILTZU

Naš tenorist Miro Brajnik je bil osebno povabljen na mednarodni luksemburški festival v Wiltzu, kjer nastopajo najboljši svetovni pevci. Z Jacqueline Brumaire (Margareta) je Brajnik dvakrat nastopil v vlogi Fausta. O njegovem novem uspehu, za katerega mu iskreno čestitamo, govorijo naslednje kritike:

ZÜRICHER LANDESZEITUNG, 30. 7. 1962.:

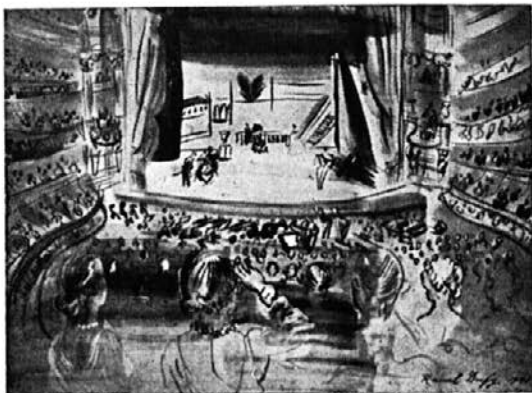
... Miro Brajnik (Opera, Ljubljana), ki si je v vlogi doktorja Fausta s čudovitim, neutrudno učinkujočim vodenjem svojega čudovito lepega liričnega tenorskega glasu, osvojil naklonjenost publike.

FRANCE JOURNAL, 31. 7. 1962.:

Jugoslovan Miro Brajnik je interpretiral naslovno vlogo Fausta. Njegov lirični tenor ima tipično italijanski karakter. Pred kratkim je Miro Brajnik interpretiral Fausta z velikim uspehom v Oslu, kjer je odpel deset predstav.

TAGEBLATT, 30. 7. 1962.:

Glas Mira Brajnika je zelo lep in visoki C ima junaški sijaj.

**POSLOVNO
ZDRUŽENJE
PREVOZNIŠKIH
PODJETIJ
LJUBLJANA,
TITOVA CESTA
ŠT. 48 (NA GR)**

Telefoni: direktor 33-676
splošni sektor (pravna služba) 33-797
komercialni sektor 33-797
prometno-tehnični sektor 33-797
gospodarsko-računski sektor 33-648
nabavna služba 33-648

**PREKO SVOJE MREŽE POSLOVALNIC OSKRBUJE TOVORE
ZA PREVOZ S TOVORNIMI AVTOMOBILI PO VSEM TERITORIJU
FLR JUGOSLAVIJE**

Izstavlja prevozne in obračunske listine za izvršene prevoze. Vrší brezplačno kontrolo vseh prevoznih in ostalih tovornih listin.

Podjetja – člani poslovnega združenja SLOVENIJA TRANSPORT

PREVOZNIŠTVO, Celje

AVTOSERVIS, Jesenice na Gor.

SLAVNIK, Koper

TRANSPORT, Maribor

PREVOZI, Ljubljana

AGROTRANSPORT, Ptuj

AVTOPREVOZ, Maribor

TRANSTURIST, Skofja Loka

MEHANIČNA DELAVNICA

AVTOPREVOZ, Tolmin

in AVTOPREVOZ, Medvode

TRANSPORT, Videm-Krško

TRANSAVTO, Postojna

GLOBUS-ŠPEDICIJA, Ljubljana

AVTOŠPED, Rakek

LJUBLJANA TRANSPORT,

AVTOPREVOZ, Zagorje ob Savi

LJUBLJANA

AVTOUSLUGE, Celje

G A P, Maribor

AVTOPREVOZ, Dravograd

AVTOPREVOZ, Podvelka

AVTOPROMET, Idrija

INTEREVROPA, Koper

AVTOPREVOZ, Ivančna Gorica

TRANSPORT, Cerkno

AVTOPROMET, Kranj

AVTOPREVOZ, Slovenj Gradec

AVTOPROMET, Ljubljana

Vsi, ki žele koristiti usluge poslovnega združenja, naj se neposredno obračajo na poslovalnice v krajih:

CELJE, Kidričeva 19, tel. 20-80 in 31-56

MARIBOR, Tržaška 54, tel. 27-49 in 24-16

KRANJ, Škofjeloška 1, tel. 941 – 25-84 in 29-84

LJUBLJANA, Smartinska c. 26, tel. 32-943 in 30-548

KOPER, Ulica JLA 6, tel. 239

JESENICE, Kidričeva 36, tel. 956 – 298

RAVNE NA KOROSKEM, tel. 1 – int. 481

NIS, Ulica 12. februar 33, tel. 37-22

ZRENJANIN, Moša Pijade 32, tel. 13-99

V kratkem bodo pričele s poslovanjem še poslovalnice v Beogradu, Rijeki, Zagrebu, Osijeku, Smederevu in Novem Sadu, ki bodo z dose-danjo mrežo in s svojim kadrom zagotovile strokovne in solidne usluge.

Male Rezke
velika želja

NARTA

sport

KREMA

NARTA

sport

KREMA

NARTA

sport

KREM

NART

sport

KREM

NART

sport

KR

OB VSAKI PRIJKI. OB VSAKEM VREMENU

ISKRA

industrija za
elektromehaniko,
telekomunikacije,
elektroniko, avtomatiko
PRODAJNO-SERVISNA
ORGANIZACIJA
ZASTOPA **ISKRO**
NA JUGOSLOVANSKEM
TRŽISCU

CENTRALA:

LJUBLJANA, LINHARTOVA 35

FILIALE:

LJUBLJANA, ZAGREB, BEOGRAD,
SKOPJE, TITOGRAĐ, SARAJEVO,
SPLIT, RIJEKA

SPREJEMAMO NAROČILA,
SKLEPAMO POGODBE, DOBAVLJAMO,
MONTIRAMO, VZDRŽUJEMO

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

IZDAJA ZA LJUBITELJE LEPE KNJIGE POSEBNO
BIBLIOFILSKO ZBIRKO

VEČNI SOPOTNIKI

V zbirki izhajajo dela, ki predstavljajo v zakladnici svetovnega slovstva in domače književnosti resnične bisere človeškega duha in izpovedne enkratnosti. Gre za izbor tihih, zvestih sopotnikov, ki skozi rodove spremljajo in plemenitijo človeka v urah duševne zbranosti. Knjige so tiskane na odličnem papirju in opremljene z ilustracijami najvidnejših slovenskih likovnih umetnikov. Na kratko: bibliofilska zbirka za vse, ki jim pomoni knjiga dragocenega prijatelja in zaupljivega spremljevalca.

V zbirki

VEČNI SOPOTNIKI

so izšla doslej naslednja dela:

- Ivan Goran Kovačič: JAMA
- Mihail Jurjevič Lermontov: DEMON
- Oscar Wilde: BALADA O KAZNILNICI V READINGU
- France Prešeren: KRST PRI SAVICI
- Rainer Maria Rilke: SPEV O LJUBEZNI IN SMRTI KORNETA KRIŠTOFA RILKEJA
- Oton Župančič: DUMA
- Mihail Jurjevič Lermontov: MCIRI
- S. T. Coleridge: PESEM STAREGA MORNARJA
- Simon Jenko: OBRAZI
- Alojz Gradnik: EROS-TANATOS

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

LJUBLJANA — MESTNI TRG ŠTEV. 26

**LESNO
INDUSTRIJSKO PODJETJE
BLED**

I Z D E L K I :

ŽAGANI LES SMREKE — JELKE ~ RESONANČNI —
AVIONIJSKI LES ~ VEZANE PLOŠČE ZA GRADBENI-
ŠTVO ~ VEZANI LES ~ LADIJSKI POD ~ OPAZI
VSEH VRST ~ STROPNE IN STENSKÉ OBLOGE ~
LAMELIRANA GLADKA VRATA ~ STREŠNE KON-
STRUKCIJE ~ PANEL PLOŠČE ~ SREDICE ~ LESNA
VOLNA ~ LESNE VRVI ~ LESNA MOKA ~ LESNA
EMBALAŽA VSEH VRST ~ ČEBELNI PANJI

**S P L O Š N O
G R A D B E N O
P O D J E T J E**

SAVA

**J E S E N I C E — tel. 317
g r a d i v s e v r s t e g r a d e n j
P r i p o r o č a s e i n v e s t i t o r j e m !**

vam nudi
pod eno streho
poceni in
v veliki izbiri:
modne tkanine
vseh vrst,
moško, žensko in
otroško konfekcijo,
pletenine, perilo,
obutev, posodo,
gospodinjske aparate,
štedilnike, hladilnike,
pralne stroje,
pohištvo,
šivalne stroje itd.

Veleblagovnica
nama
pred Pošto

»NAMA«
pred pošto
prodaja vse blago
tudi na potrošniški
kredit in
na barirane čeke.

AVTO-SERVIS

JESENICE na Gorenjskem

Telefon 314

izvršuje avtobusne
in tovorne prevoze
ter avtomehanične
usluge

SERVIS »TOMOS« IN »TAM«

TRGOVSKO PODJETJE

Petrol

LJUBLJANA — VOŠNJAKOVA ULICA 2

nudi potrošnikom vsa potrebna pogonska goriva in maziva
v bencinskih servisih in skladiščih po vsej Sloveniji

Commerce

Zastopstvo inozemskih tvrdk

LJUBLJANA, Dolničarjeva 1

tel. št. 32-802

32-803

32-804

32-805

Zastopamo renomirane ino-
zemske firme, ki oskrbujejo
našo kemično, tekstilno, pa-
pirno, gradbeno in druge in-
dustrije s surovinami, stroji
in orodji ter naše kmetijstvo
z umetnimi gnojili in rastlin-
skimi zaščitnimi sredstvi

**SPLOŠNO GRADBENO
PODJETJE GROSUPLJE**

GROSUPLJE

projektiramo in
izvajamo vsa
gradbena dela

Telefon Grosuplje 13

Tekoči račun

pri Narodni banki

Grosuplje 600-21

1-18

TUBA

TOVARNA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH
IZDELKOV

LJUBLJANA, KAMNIŠKA 20

proizvaja izdelke iz plastičnih mas za farmacevtsko, kemično, avtomobilsko, elektro in radio-tehnično industrijo, kakor tudi predmete za široko potrošnjo, tehnične izdelke in embalažo iz aluminija, svinčeno ter pokositreno embalažo

Končno dobimo tudi Slovenci primerni operni vodič. Pri CANKARJEVI ZALOŽBI bo decembra izšla knjiga našega znanega skladatelja in popularizatorja glasbe — MARJANA KOZINA:

V SVETU OPERNE GLASBE

Na 400 straneh, s 16 stranmi izbranih slik in okrog 200 notnimi primeri najbolj znanih opernih arij, bo seznanila bralca s splošnim razvojem in zgodovino opere, njenimi stili in ustvarjalci ter njihovimi značilnostmi. V knjigi je podana tudi vsebina 60 najbolj znanih oper, med katerimi bo v celoti zastopan tako imenovani železni repertoar. Knjiga pomeni važno obogatitev domače literature o glasbi. Poljudno in tehtno pisana je namenjena širokemu občinstvu, obiskovalcem gledališča ter poslušalcem operne glasbe po radiu in s plošč.

Knjiga je uvrščena v letošnjo knjižno zbirko Bios.

Da bi CANKARJEVA ZALOŽBA omogočila ugodnejši nakup tudi ostalim interesentom, razpisuje posebno **subskripcijo**. Po ceni 1100 din za knjigo, vezano v polusnje, dobe knjigo vsi, ki jo naročijo do 15. novembra v svoji knjigarni ali neposredno pri

CANKARJEVI ZALOŽBI

LJUBLJANA, Kopitarjeva 2/II.

TOVARNA MESNIH IZDELKOV

LJUBLJANA, Mesarska 1

Vam nudi v svojih poslovalnicah vsak dan sveže meso, sveže masne izdelke in prekajeno meso najboljših kvalitete.

Posebno prednost dajemo predpakiranemu mesu, ki ga prodajamo v naši samopostrežni trgovini v Wolfovi ulici 12 ter v vseh večjih špecerijskih trgovinah širom po Ljubljani.

Gospodinjce, z nakupom naših izdelkov se boste same prepričale o njih kvaliteti.

Gorenjska
predilnica

ŠKOFJA LOKA

Telefon št. 231, 232 Škofja Loka
Brzovjav: Škofja Loka
Tek. rač. NB Kranj
607-11/1-374

IZDELUJEMO

mikano bombažno, stanično, melange, 100% barvano stanično in šantung prejo v Nm 16-50/1 in to osnovno, medio, trico, votkovo in flanel vitje. Vigogne prejo od Nm 6-12, kakor tudi sukano prejo na We formatu, x motkah in pređenih

VSI NAŠI IZDELKI SO PRIZNANE KAKOVOSTI!

Saturnus

**T O V A R N A
K O V I N S K E
E M B A L A Ž E
L J U B L J A N A**

proizvaja vse vrste litografirane embalaže — kot embalažo za prehransko industrijo, gospodinjsko embalažo, bonboniere za čokolado, kakao in bonbone ter razne vrste litografiranih in ponikljanih pladnjev. Razen tega proizvodimo električne aparate za gospodinjstva kot n. pr. električne peči.

Izdelujemo tudi pribor za avtomobile in kolesa, in sicer avtomobilске žaromete, velike in male, zadnje svetilke, stop-svetilke, zračne zgoščevalke za avtomobile in kolesa ter zvonce za kolesa. Izdelujemo tudi pločevinaste litografirane otroške igrače

SAMOZAVESTNO IN UDOBNO
SE POČUTIS SAMO V ELEGANTNIH
ČEVLJIH KVALITETNO VODILNE
TOVARNE OBUTVE

PeKo

V IZLOŽBAH POSLOVALNIC PEKO
TE BO PRESENETILA BOGATA
IZBIRA ZADNJIH MODNIH
NOVOSTI

Kraj

OBRATI:

- LJUBLJANA, POLJANSKA 7
Telefon 31-672
- LJUBLJANA, KARDELJEVA 4
- LJUBLJANA, RESLJEVA 1
Telefon 21-224

»COSMOS«

INOZEMSKA ZASTOPSTVA

Ljubljana, Celovška c. 34, tel. 33-351

KONSIGNACIJSKA SKLADIŠČA — SERVIS

Tobačna tovarna-Ljubljana

IZDELUJE

cigarete za Vaš okus, znanstveno analizirane,
izdelane iz najboljših vrst tobaka, okusno
pakirane

„ELEKTRONABAVA“

Podjetje za uvoz elektroopreme in elektromateriala,
nakup in prodaja proizvodov elektroindustrije FLRJ

Ljubljana, Resljeva 18-II

Telefon: 31-058, 31-059, telegram: Elektronabava Ljubljana

Skladišče: Crnuče tel. 382-172

dobavlja ves električni material iz uvoza in domačega trga

Kemična tovarna Podnart

PROIZVAJA NAJMODERNEJSE
PREPARATE NA PODROČJU
GALVANOTEHNIKE

I M P O R T E X P O R T

Kože, usnje, čevlji, galanterija, umetno usnje, ščetine, dlake, gumirana žima, krzna, kožni in usnjeni odpadki, industrijske maščobe, strojila in pomožna sredstva

L J U B L J A N A
MIKLOŠIČEVA C. 18
J u g o s l a v i j a

Stanovanjske prostore
opremite s cenenimi
bombažnimi pletenimi
zavesami, ki jih
proizvaja tovarna

Poleg zaves priporočamo ostale proizvode: raznovrstne
moške volnene šale in ženske volnene rutke ter svilo
za dežnike

VOLNENKA

LJUBLJANA
Poljanski nasip 40
Telefon: 30-251

JUGOTEHNIKA

uvozno-izvozno trgovsko podjetje s tehničnim materialom na
veliko in malo

LJUBLJANA, POD TRANČO št. 2 — Poštni predal 30-I.

oskrbuje preko detaljne trgovske mreže na celotnem teritoriju države
cenjene potrošnike z naj sodobnejšimi

ELEKTRO GOSPODINJSKIMI APARATI

hladilniki	mešalci, mlinčki
pralnim stroji in sušilci	pečmi in grelci
štedilniki in kuhalniki	svetilnkami
sesalci, loščilci, likalniki	

in vso drugo elektro opremo za gospodinjstvo in dom

ELEKTRO AKUSTIČNIMI APARATI

televizijskimi aparati	gramofoni in ploščami
radio aparati in UKV aparati	magnetofoni in diktafoni

in vso drugo akustično in elektronsko opremo
ter ima za vse elektro gospodinske in akustične aparate za čas
jamstvene dobe organizirano lastno servisno mrežo delavnic

CENTRALNI SERVIS:

LJUBLJANA — Prečna ulica št. 2
Telefon 30-147

Lastnik in izdajatelj: Uprava Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani.
Predstavniki: Smiljan Samec, Urednik: Mitja Sarabon. — Tisk Casopisnega
podjetja »Delo«. — Vsi v Ljubljani.